

ROVANIEMI

KULTTUURIOHJELMA 2021-2025

SISÄLTÖ

1. LUKIJALLE
2. KULTTUURIOHJELMA
3. VISIO
4. KULTTUURIEKOSSTEEMI
5. TEEMAT
6. KULTTUURILUPAUKSET
7. KULTTUURIOHJELMAN TEKOPROSESSI
8. SEURANTA
9. 6 KYSYMYSTÄ KULTTUURIOHJELMASTA

KOMMENTTI ASUKKAIDEN KULTTUURIKYSELYSTÄ

*“Kulttuuri on kaikki.
Se on olemista ja tekemistä,
johon osallistuu
koko kaupunki.”*

LUKIJALLE

Kulttuuriohjelma koskettaa jokaista rovaniemeläistä. Se on suunnattu kaikille kulttuurin tekijöille ja kokijoille kulttuurin ammattilaisista ja harrastajista kulttuurin kuluttajiin.

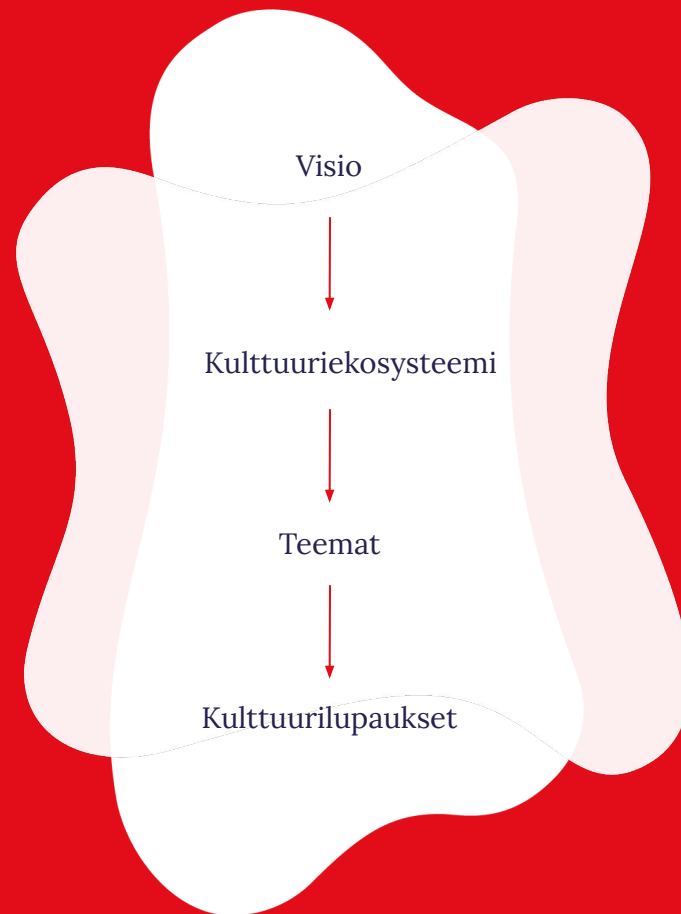
Kulttuuriohjelma antaa yhteisen suunnan sille, miten Rovaniemi esittäytyy kulttuurikaupunkina ja miten kulttuuria tuotetaan tulevaisuudessa. Tavoitteena on luoda entistä paremmat mahdollisuudet kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen muun muassa tuomalla yhteen kulttuuritoimijoita ja nostamalla esiin kulttuurin luomia vetovoimatekijöitä. Yhteisten tavoitteiden ja tekemisen kautta syntyy Suomen toimivin kulttuuriekosysteemi.

Kulttuuriohjelma on luotu yhteistyössä kaupunkilaisten ja kulttuurin ammattilaisten kanssa. Kaupunkilaisten ja ammattilaisten avulla syntyivät kulttuuriohjelman visio ja sen toteutumista ohjaavat teemat ja kulttuurilupaukset.

Rovaniemi on kulttuurikaupunki, joka vetää puoleensa ainutlaatuisen tekemisen, pohjoisen ympäristön ja monipuolisen kulttuuritarjonnan ansiosta. Rovaniemellä on laaja kulttuurikenttä joka palaa halusta tehdä yhteistyötä. ~~Täällä on jotain, mitä muualla ei ole.~~

Rovaniemen kaupungin arvot ja tavoitteet ovat perusta kulttuuriohjelmalle ja punaisena lankana toimii laki kuntien kulttuuritoiminnasta. Kulttuuriohjelma on jatkoa kaupungin brändiuudistukselle ja siten tukee kaupungin asemaa arktisena kotikaupunkina, pohjoisen taian ja arktisen osaamisen kotina.

KULTTUURIOHJELMA

KULTTUURIVISIO

Rovaniemellä on Suomen toimivin kulttuuriekosysteemi.

KULTTUURIEKOSYSTEEMI

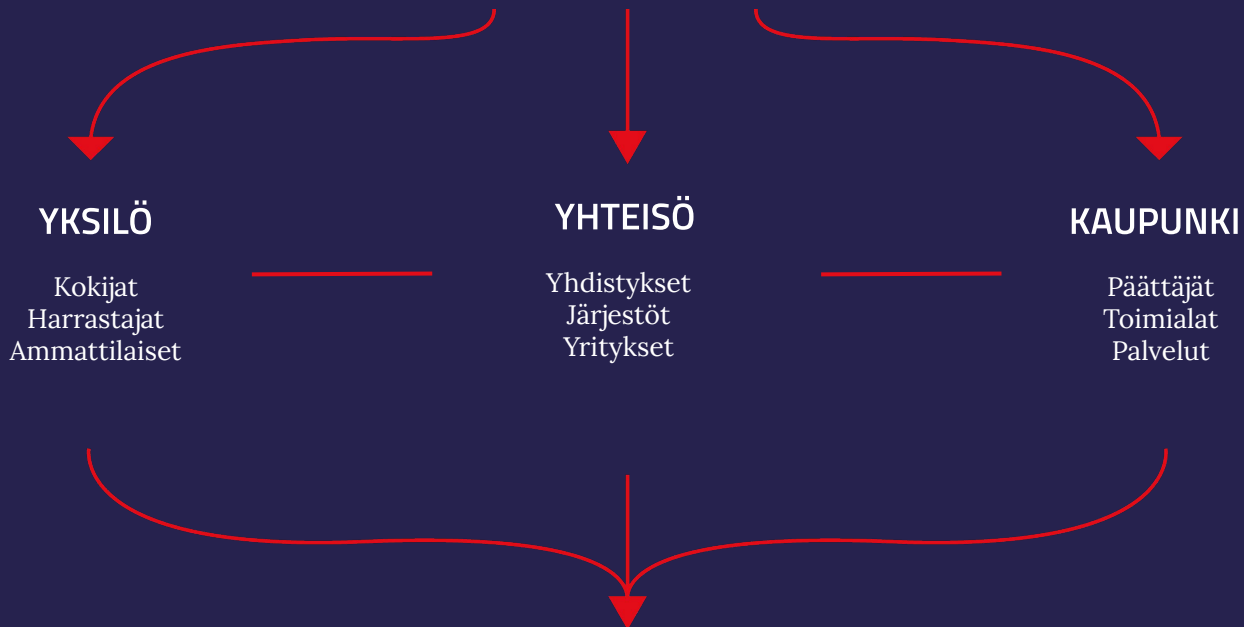
Kulttuuriekosysteemi käsittää kulttuurin kokijat ja tekijät, yritykset ja yhdistykset sekä kaupungin oman organisaation ja päätöksentekijät yhtenä suurena ekosysteeminä, jossa rajoja ylittävää yhteistyötä tapahtuu eri toimijoiden, yksiköiden, palvelujen ja ryhmien välillä. Ekosysteemiajattelu vahvistaa toimijoiden ja yhteisöjen, mutta myös muiden alojen välisten suhteiden hahmotusta ja yhteyksien luomista.

Ekosysteemin keskipisteessä ovat **yksilöt**: kulttuurin tekijät ja kokijat, joita tämän ohjelman mukaan ovat kaikki rovaniemeläiset. Tekijä ja kokija kuuluvat samaan ketjuun, jossa tekijää kannustetaan myös kokeilemaan kokijan roolia ja toisinpäin.

Keskimmäiseltä ekosysteemin tasolta löytyvät **yhteisöt**. Yhteisöjä ovat niin kulttuurialan yritykset, yhdistykset ja organisaatiot kuin myös muiden alojen toimijat ja tahot. Ekosysteemiajattelun mukaan alat linkittyvät yhteen luoden monialaista ja -toimijaista yhteistyötä.

Ekosysteemin uloimmalla kehällä ovat **kaupunki ja sen palvelut**. Ekosysteemiajattelu ei kosketa ainoastaan kaupungin kulttuuripalveluja; sen koskettaa jokaista kaupungin toimialaa ja palvelualuetta.

KULTTUURIOHJELMA

Suomen toimivin kulttuuriekosysteemi

Kulttuuriohjelman ydinteemat

Rovaniemen kulttuuriohjelma muodostuu viiden ydinteeman ympärille. Teemat ovat kulttuuriohjelman painopisteitä, jotka luovat suunnan tulevaisuuden kulttuuritoiminnalle ja -teoille. Ne ohjaavat ajattelemaan ja toimimaan yhden linjan mukaisesti kohti yhteistä kulttuurikaupungin tavoitetta: Suomen toimivinta kulttuuriekosysteemiä.

HYVINVOINTI

KULTTUURI KUTITTAÄ MIELTÄ

YHDENVERTAISUUS

KULTTUURI KUULUU KAIKILLE

YHTEISTYÖ

KULTTUURIN VOIMA ON YHTEISTYÖSSÄ

KULTTUURIN MONIPUOLISUUS

KULTTUURI ANTAA NÄKÖKULMIA

VETOVOIMATEKIJÄT

KULTTUURI VETÄÄ PUOLEENSA

**KULTTUURI
KUTITTAÄ MIELTÄ**

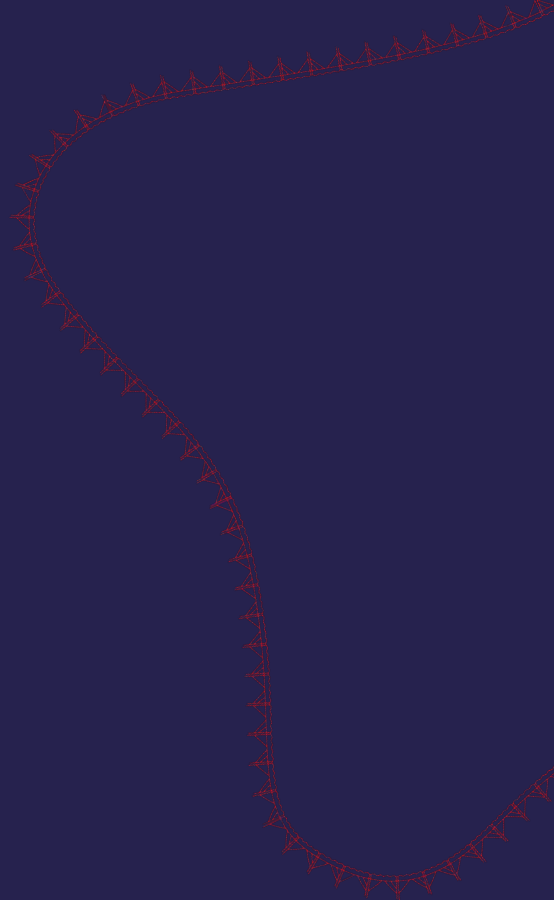
Kulttuuri kutittaa mieltä

Kulttuuri luo hyvinvointia ja rakentaa yhteisöllisyyttä. Se herättää kaupungin henkiin ja luo yhteyksiä sen ja kaupunkilaisten välille. Kulttuuri on hyvän elämän kulmakivi ja arjen pelastaja: se ravistelee, viihdyttää ja virkistää.

Kulttuuri koskettaa jokaista läpi elämän kulttuurikasvatuksen, harrastusten, vapaa-ajan viettämisen, viihteen tai ammatin kautta. Kulttuuri luo sosiaalista pääomaa: saa ajattelemaan, opettaa ja sivistää sekä ilmentää tunteita, historiaa ja ihmisyyttä. Ilman kulttuuria ei olisi elämää.

Kestävä kehitys on osa kulttuuritoimintaa ja sen avulla edistetään sekä ihmisten, että ympäristön hyvinvointia. Kestävän kehityksen mukainen toiminta on tahtotila tulevaisuuden kulttuurin puolesta.

TEEMASANAT: hyvinvointi, kulttuurihyvinvointi, kulttuurikasvatus, kestävä kehitys

**KULTTUURI KUULUU
KAIKILLE**

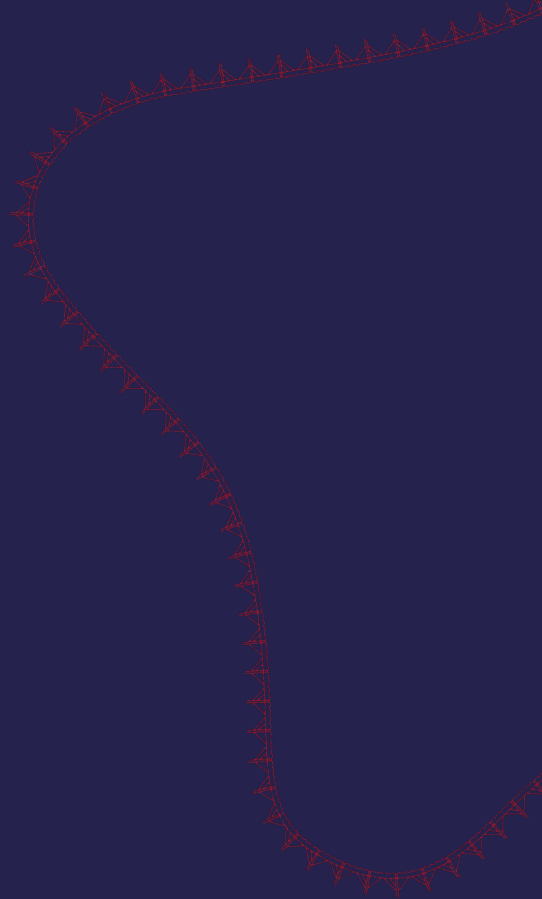
Kulttuuri kuuluu kaikille

Rovaniemi tarjoaa jokaiselle kaupunkilaiselle monikanavaisia mahdollisuuksia kokea ja luoda kulttuuria. Rovaniemeläiset ovat aktiivisia kulttuurin tekijöitä ja kokijoita.

Kulttuuri näkyy ja kuuluu kaupungista kylille ja kyliltä kaupunkiin. Kulttuurin kokeminen ja harrastaminen on mahdollista jokaiselle kaupunkilaiselle asuinsijainnista tai tulotasosta riippumatta.

Kulttuuriympäristö on kaikille rovaniemeläisille turvallinen ja kutsuu mukaan tekemään, kokemaan ja luomaan uutta. **Tilojen monikäyttöisyyden kehittäminen kaupungissa on yksi yhteisen tekemisen kulmakivistä.**

TEEMASANAT: yhdenvertaisuus, saatavuus, saavutettavuus, osallisuus, tasa-arvo

KULTTUURIN VOIMA
ON YHTEISTYÖSSÄ

Kulttuurin voima on yhteistyössä

Rovaniemi on elävä kulttuurikaupunki, jonka voima on yhteistyössä.

Yhteistyö on myös edellytys toimivalle kulttuurikaupungille. Rovaniemellä tehdään, koetaan ja opitaan yhdessä. Halu yhteistyöhön on vahva.

Yhteistyö on rajoja rikkovaa ja näin synnyttää uudenlaista ja poikkitoimialaista toimintaa. Se luo siltoja ja yhdyspintoja alojen ja sidosryhmien välille. Yhteistyö lisää avoimuutta ja arvostusta kulttuuria kohtaan. Kulttuuri kannustaa luovaan ilmaisuun ja vuoropuheluun.

Yhteistyö huokuu myös kaupungista ulospäin ja synnyttää yhteistyötä yli kaupungin rajojen **myös kansainvälisesti.**

TEEMASANAT: yhteistyö, vuorovaikutus, verkostoituminen, kansainvälisyys

KULTTUURI ANTAA NÄKÖKULMIA

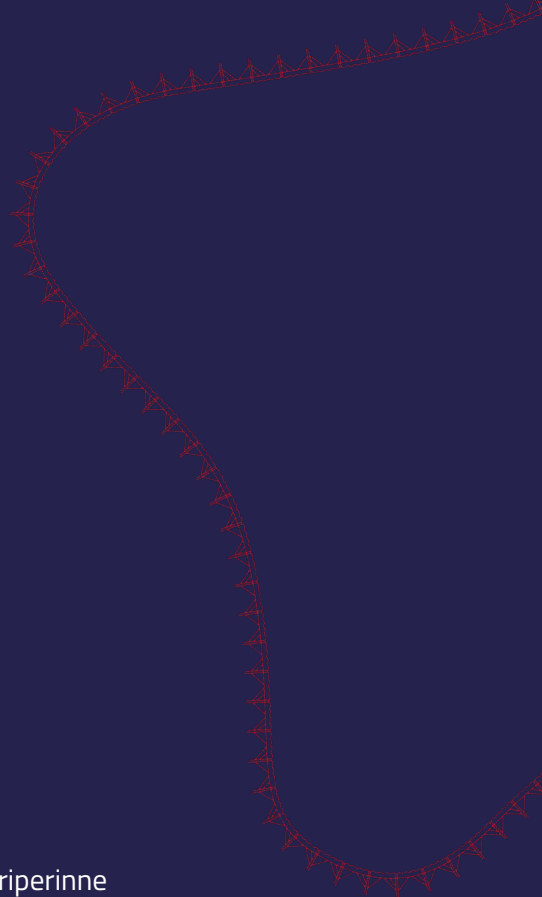

Kulttuuri antaa näkökulmia

Rovaniemi on kaupunki, jossa on erityislaatuista kulttuuria. Monipuolinen taide- ja kulttuurikenttä tarjoaa kiinnostavia näkökulmia eri kulttuurimuotojen kautta. Kaikki kulttuuri on arvokasta.

Rovaniemi on erityinen paikka tehdä ja hengittää kulttuuria. Se tarjoaa mahdollisuuden luoda uutta eri lähtökohdista eri yleisöille. Pohjoinen tekijäys, luonto ja luonne tekevät taide- ja kulttuurikentästämmme omaleimaisen.

TEEMASANAT: kulttuurin monipuolisuus, identiteetti, luovuus, luonto, kulttuurin kestävyys, kulttuuriperinne

KULTTUURIVETÄÄ PUOLEENSA

Kulttuuri vetää puoleensa

Kulttuuri on osa kaupunkikehitystä ja synnyttää Rovaniemelle vetovoimaa: kulttuuri kutsuu vierailemaan, jää mieleen ja saa jäämään. Kulttuuri on elinvoiman rakentaja ja ylläpitäjä.

Monipuoliset ja intohimoiset taiteen ja kulttuurin ammattilaiset ovat osa pohjoista vetovoimaa ja kulttuurikentän omaleimaisuutta.

Rovaniemellä yhdistyvät pohjoinen luonto ja urbaani ympäristö, omintakeinen paikallisuus ja kansainvälisyys. Kulttuurin kukoistus vaikuttaa positiivisesti kaupungin vetovoimaisuuteen ja luo potentiaalia kulttuurimatkailun kehittämiseen.

TEEMASANAT: Vetovoimatekijät, elinvoima, kaupunkikehitys, kansainvälisyys, kulttuurimatkailu

KULTTUURILUPAUKSET

Kulttuuriohjelman ydinteemojen ympärille syntyvät Rovaniemen lupaukset kulttuurille.
Lupaukset tekevät kulttuuriohjelmasta konkretiaa lupauksien pohjalta syntyvien tekojen kautta.

1. Rovaniemi kannustaa jokaista kaupunkilaista luovuuteen sekä tekijyyden ja kokijuuden rajojen ylittämiseen.

Jokainen kaupunkilainen on osa Rovaniemen kulttuurikenttää.

2. Rovaniemi edistää kulttuuripalveluiden tuottamista, saatavuutta ja saavutettavuutta kaikille kohderyhmille. Se tuo taidetta ja kulttuuria arkeen – sinne missä ihmisetkin ovat.

3. Rovaniemi kutsuu kulttuuritoimijoita yhteen ja edistää kulttuuritoimijoiden ja sidosryhmien verkostoitumista.

4. Rovaniemi viestii kulttuurista elin- ja vetovoimatekijänä sekä tunnistaa sen hyvinvointia edistävän vaikutuksen.

5. Digitaalisuus on vakiintunut osa kulttuuripalveluita ja -tuotantoa.

6. Rovaniemellä on turvallista tehdä ja kokea kulttuuria. Se ei salli epäasiallista kohtelua, rasismia, syrjintää tai seksuaalista häirintää.

7. Luonto ja arktisuus näkyvät Rovaniemen kulttuurikentällä niin inspiraation lähteenä, tilana, paikkana kuin erottuvuustekijänäkin.

8. Kulttuurin tekemistä ohjaavat yhteiset tavoitteet ja yhteinen tahtotila toteuttaa Rovaniemen kulttuurivisiota.

KOMMENTTI ASUKKAIDEN KULTTUURIKYSELYSTÄ

“Kulttuuri kukoistaa silloin, kun ihmiset ymmärtävät sen omaehtoisuuden ja heille annetaan myös tilaa ja mahdollisuuksia toteuttaa ja kokeilla.”

Miten kulttuuriohjelma tehtiin?

Kulttuuriohjelma on luotu yhteistyössä kaupunkilaisten ja kulttuurialan ammattilaisten kanssa. Osallisuutta edistäviä tekoja tapahtui prosessin useassa vaiheessa ja saatua tietoa käytettiin hyväksi kulttuuriohjelman vision, teemojen ja lupauksien luomisessa

Asukaskysely

Kaupunkilaiset jakoivat näkemyksiään ja toiveita Rovaniemen kulttuurikentästä ja kulttuurin merkityksestä yleisesti next.rovaniemi.fi -nettisivun kautta.

Ammattilaiskysely

Kaupunkilaisille suunnatun kyselyn lisäksi kulttuurialan ammattilaisille luotiin oma kysely, jonka avulla selvitettiin kulttuurin ammattilaisten näkökulmia ja kokemuksia Rovaniemen kulttuurikentällä työskentelystä.

Kulttuuripostilaatikat

Nettikyselyiden lisäksi vastauksia kulttuurikyselyyn pystyi jättämään Rovaniemen kulttuuritiloissa sijaitseviin postilaatikoihin. **Lisäksi postikorttivastauksia kerättiin kouluilla ja päiväkodeissa.** Vastaukset kirjoitettiin tai piirrettiin kaupungin kulttuuritahojen jo myynnistä poistuneille postikortteihin.

Miten kulttuuriohjelma tehtiin?

Pyöreän pöydän tapaaminen

Pyöreän pöydän tapaamiseen kutsuttiin kymmeniä kulttuurialan ammattilaisia, kaupungin vaikuttajia sekä kulttuurintuottajia. Tapaamisen tuloksena valikoituvat kulttuuriohjelman viisi kärkiteemaa. Esille nousi myös suuri halu tehdä yhteistyötä kulttuuritoimijoiden kesken.

Ohjelman hyväksyntä kaupungin vaikuttajaelimissä

Kulttuuriohjelmaa on kommentoitu HYTE-jaoston kokouksessa ja kaupungin sivistyslautakunta on antanut ohjelmalle hyväksynnän.

Kulttuuriohjelma Rovaniemen kaupungin sivuilla

Kulttuuriohjelma on julkaistu rovaniemi.fi -sivun kulttuurisivuilla.

Mitä seuraavaksi?

Kulttuuriohjelman lupausten pohjalta tehdään tekoja, joiden kautta Rovaniemelle syntyy Suomen toimivin kulttuuriekosysteemi. Teot ovat askelia kohti yhteistä päämäärää. Tekoja etsitään ja niistä viestitään next.rovaniemi.fi sivustolla.

Seuranta

Rovaniemi tunnetaan rohkeana ja luovana arktisena pääkaupunkina. Luovuus ja rohkeus edellä seurataan ja kehitetään myös kulttuuriohjelmaa. Rovaniemen kulttuuriohjelman lähtökohtana on sen aktiivinen seuranta ja kehittäminen.

Rovaniemen kaupunki ja erityisesti kulttuuripalvelut seuraavat ohjelman toteutumista säännöllisesti yhteistyössä muiden kulttuuritoimijoiden kanssa. Vähintään vuosittain järjestetään pyöreän pöydän tapaaminen, jossa kulttuurialan ammattilaiset voivat kertoa omista kokemuksistaan kulttuuriohjelman toteutumisesta.

Lupauksien alla syntyviä tekoja raportoidaan aktiivisesti kaupungin kulttuuritoimen toimesta. Niistä viestitään kaupungin viestinnän kanavissa. Kaupunkilaisilla on myös mahdollista osallistua tekoihin next.rovaniemi.fi -sivuston kautta.

Lisäksi Rovaniemen kaupunki osallistuu yhdessä Kuntaliiton ja Cuporen kanssa Kulttuurin kuntatieto -hankkeeseen, jossa suoritetaan hankkeen seuranta. Valtakunnallisessa kehittämishankkeessa selvitetään kuntien kulttuuritoiminnan tietoperustaa.

6 Kysymystä kulttuuriohjelmasta

Mikä on kulttuuriohjelma?

Kulttuuriohjelma luo yhteisen vision, mihin suuntaan ja millä painopisteillä Rovaniemen kulttuurikenttää kehitetään vuosina 2021-2025.

Mikä on kulttuuriohjelman tavoite?

Yhteisten tavoitteiden ja tekemisen kautta Rovaniemelle syntyy Suomen toimivin kulttuuriekosysteemi.

Miksi kulttuuriohjelma on tehty?

Ohjelman avulla kaupungin kulttuurikentällä on mahdollisuus suunnata yhdessä katseet kohti yhteistä tavoitetta. Sellaista ei ole myöskään ennen ollut olemassa.

Kenelle ohjelma on suunnattu?

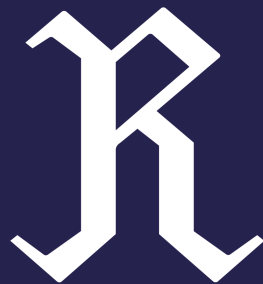
Ohjelma on suunnattu jokaiselle kulttuurin tekijälle ja kokijalle.

Mitä minä voin tehdä?

Kulttuuriohjelma toteutuu kulttuurin tekijöiden ja kokijoiden toimesta. Jokainen voi omilla tahoillaan ja yhteistyössä tehdä kulttuuriohjelmasta todellisuutta tekojen kautta.

Mistä saan lisätietoa?

Ota rohkeasti yhteyttä Rovaniemen kulttuuripalveluihin: Roosa Nevala, kulttuurituottaja, roosa.nevala@rovaniemi.fi

ROVANIEMI